

Гайбура Юлія

к.е.н., доцент

Урбан Ярослав

студент магістратури

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ І СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ПІДПРИЄМСТВА

Основним мотивом діяльності будь-якого підприємства в ринкових умовах є максимізація прибутку. Реальні можливості реалізації цієї стратегічної мети в багатьох випадках обмежені витратами виробництва та попитом на продукцію, що виробляється. Отримання найбільшого ефекту з найменшими витратами, економія трудових, матеріальних і фінансових ресурсів залежать від того, як підприємство вирішує питання управління витратами, котре передбачає пошук способів їх зниження. Величина витрат істотно впливає на формування фінансових результатів, а також є основою для оцінювання ефективності діяльності підприємства. Зважене й обдумане вирішення питань щодо управління витратами на підприємстві забезпечить високий рівень ефективності його діяльності. Саме тому пошук шляхів зниження витрат виробництва у сучасних умовах варто розглядати як фактор підвищення прибутковості та ефективності роботи підприємств.

У процесі виробництва здійснюються витрати ресурсів, більшість яких купується на ринках і має вартісну форму. Деякі ресурси витрачаються, але не оплачуються.

При з'ясуванні сутності витрат слід пам'ятати, що їх існування в економіці зумовлено рідкістю ресурсів і можливістю їх альтернативного використання. Якщо для виробництва деякого конкретного товару використано певні ресурси, то це означає, що їх застосування вже неможливе для виробництва якогось іншого товару. Витрати в економіці пов'язані з відмовою від можливості виробництва альтернативних товарів і послуг.

Отже, витрати, які слід враховувати при прийнятті економічних рішень, — це завжди альтернативні витрати, тобто альтернативна вартість (цінність) ресурсів при найдоцільнішому, альтернативному варіанті їх застосування.

Економічні витрати — це ті виплати, які підприємство повинне зробити, або ті доходи, які підприємство повинно забезпечити постачальнику ресурсів для того, щоб відволікти ці ресурси від використання в альтернативних виробництвах.

Чим краще працює підприємство, інтенсивніше використовує виробничі ресурси, успішніше удосконалює техніку, технології і організацію виробництва, тим нижча собівартість продукції. Тому собівартість є одним із важливих показників ефективності виробництва. Собівартість продукції має тісний зв'язок з її ціною. Це проявляється в тому, що собівартість слугує базою ціни товару і її

нижньою межею для виробника. Отже, собівартість показує у скільки обходиться виробництво відповідного виду продукції і на скільки економічно вигідним воно є в даних природно-економічних умовах господарювання.

Показник собівартості дає можливість глибоко аналізувати економічний стан підприємства і виявити резерви підвищення ефективності виробництва. Із зниженням собівартості зростає цінова конкурентоспроможність продукції. Також, із зниженням собівартості зростає окупність витрат прибутком і створюються сприятливі умови для прискорення темпів розширеного відтворення та підвищення матеріальної зацікавленості працівників.

Отже, собівартість продукції – економічний показник, який відображає сукупні затрати живої та уречевленої праці на одиницю тієї чи іншої продукції. Її можна розраховувати лише після завершення технологічного циклу. Собівартість продукції в узагальненому вигляді характеризує всі сторони багатогранної діяльності сільськогосподарських підприємств, ефективність їх роботи.

Собівартість продукції впливає на підвищення прибутковості кожного підприємства, збільшення виробничого нагромадження, що набуває особливого значення в умовах ринкову і посилення внаслідок цього ролі економічних стимулів розвитку сільськогосподарського виробництва.

У результаті інноваційної діяльності створюються необхідні умови щодо зниження витрат виробництва і, відповідно, одержання прибутку. Для цього необхідні нововведення в усіх видах діяльності підприємства: виробничій, комерційній, управлінській і т. д. Тільки в цьому разі можна знизити витрати і забезпечити надлишки зверх витрат. А це можливо, коли підприємство здійснить ряд заходів, спрямованих на підвищення продуктивності праці.

Ключовим пріоритетом діяльності підприємства в ринкових умовах є досягнення максимально можливого прибутку, що виступає основою для забезпечення широкого кола суспільних і приватних потреб, а також джерелом формування ресурсів, необхідних для забезпечення сталого соціально-економічного і виробничо-технологічного розвитку.

Пошук шляхів зниження витрат підприємств та собівартості продукції (товарів, послуг) слід розглядати як важливий фактор підвищення прибутковості вітчизняних підприємств, забезпечення стабільності їхнього розвитку в ринковому середовищі. Раціональне використання економічних ресурсів, оптимізація витрат за такі умови стає важливим резервом забезпечення росту ефективності господарювання. Отже, необхідною умовою для забезпечення результативності й ефективності функціонування підприємства стає економічне обґрунтування раціонального використання усіх видів ресурсів, що обумовлює доцільність формування єдиної системи управління витратами, до переваг якої слід віднести такі: забезпечення виробництва конкурентоспроможної продукції на засадах оптимізації витрат і цін; наявність оперативної, адекватної, якісної інформації про собівартість окремих видів продукції; можливість використання гнучкого ціноутворення; надання об'єктивних даних для складання системи планів підприємства; можливість оцінки діяльності кожного підрозділу підприємства з фінансової точки зору; підвищення обґрунтованості прийняття управлінських

рішень та ін.

Список використаних джерел

1. Бельтюков Є.А. Управління витратами на основі функціонально-вартісного аналізу / Є.А. Бельтюков, Н.О. Безнощенко // Вісник Хмельницького національного університету, 2011. – № 2, Т.2 – с. 7
2. Великий Ю.М. Управління витратами підприємства / Ю.М. Великий В.В. Прохорова, Н.В.Сабліна. – Харків: ВД "ІНЖЕК", 2009. – 192 с.
3. Іванюта П.В. Управління витратами: навч. посіб. / П.В. Іванюта, О.П. Лугівська. – Київ: «Центр учбової літератури», 2011. – 316 с.
4. Турило А.М., Управління витратами підприємства: навч. посібник / А.М. Турило, Ю.Б. Кравчук, А.А. Турило. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 120 с.

Гуменюк Ірина
старший викладач
Перепелюк Ольга
магістр

Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський, Україна

КОНТРОЛЬ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Основні засоби відіграють вагомую роль у діяльності підприємств та організацій. Від ефективності їх використання значною мірою залежить кінцевий результат діяльності підприємства.

Основні засоби є матеріальною основою підприємницької діяльності, вони визначають виробничий потенціал будь-якого підприємства. Тому перевірка їх збереження та ефективності використання є важливими ланками контролю діяльності суб'єкта господарювання [1].

Метою контролю основних засобів виступає якість технічного забезпечення досягнення організацією своїх цілей. Ключові завдання внутрішнього контролю основних засобів корелюються із завданнями зовнішнього аудиту. Оскільки незалежний щорічний аудит обов'язковий не для всіх великих і середніх підприємств, то з метою організації ефективної системи внутрішнього контролю доречним буде запровадження внутрішнього аудиту [2].

Вагомий внесок у розвиток теоретичних засад і методичних підходів щодо вирішення проблем і методики обліку, порядку оцінки і контролю ефективності використання основних засобів на підприємствах України, внесли такі відомі вчені, як: Білуха М.Т., Бутинець Ф.Ф., Завгородній В.П., Линник В.Г.,